

Luonnonsuojelulain 89 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin maastavientiä

Hakija

Ranuan Seudun Matkailu Oy. Ranuan eläinpuisto / eläinlääkäri Heini Niinimäki

Asia

Lupahakemus lunniyksilön maastaviemiseksi Ranualta, Lapista, Pohjois-Norjaan suojelutarkoituksessa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa siirtää Ranualla hoidossa oleva lunni (*Fratercula arctica*) Pohjois-Norjaan Jäämeren rannalle, merilinnulle sopivaan ympäristöön. Hakijan konsultoimat asiantuntijat sekä useat aktiiviset lintuharrastajat Pohjois-Suomen alueella ovat suositelleet tätä ratkaisua linnun selviämismahdollisuuksien maksimoimiseksi. Norjan viranomainen on asiaa tiedusteltaessa myös suositellut tätä ratkaisua ja todennut, ettei muuta lupamenettelyä tarvita, koska kyseessä ei ole CITES-laji.

Kyseinen nuori lunni löytyi loukkaantuneena ja heikon oloisena Kemijärveltä jäältä voimalinjan alta 13.3.2025. Löytäjä piti lunnia hetken toipumassa ja koitti palauttaa sen sulaan veteen, mutta lunni ei yrittänyt lentää tai poistua paikalta ja on vaikuttanut heikolta ja apaattiselta. Tämän jälkeen löytäjä toi lunnin hakijalle hoidettavaksi Ranualle 15.3.2025.

Lunnilla on pieni vamma päässä, se oli kuivunut, heikko ja nälkiintynyt. Lunnin vointi on kohentunut pikkuhiljaa nesteytyksen, tukiruokinnan ja lämmityksen avulla, ja mikäli sen sulkapeite saadaan pestyä vedenpitäväksi eikä hoidon aikana ilmene komplikaatioita, on se hakijan arvion mukaan pian riittävän hyvässä kunnossa palatakseen luontoon.

Koska lunni on merilintu eikä se kuulu Suomessa säännöllisesti esiintyviin lintulajeihin, on palautuspaikan valitseminen haasteellista. Kohtuullisen helposti saavutettavissa olevista palautuspaikoista paras olisi hakijan arvion ja asiantuntijakonsultaatioiden mukaan lunnien esiintymisalue Pohjois-Norjassa, Jäämeren rannalla, joskaan tämän lunnin alkuperäpopulaatiosta ei voi olla varma.

Hakija ei näe asiaan muuta tyydyttävää ratkaisua, vaan esitetty siirto takaisi tässä tilanteessa parhaan mahdollisuuden eläimen selviämiseksi, huomioiden käytännön ja vuodenajan asettamat haasteet ja rajoitteet. Siirto on tarkoitus toteuttaa heti kun mahdollista, eli kun linnun kunto on varmistettu lähellä vapautusta tehtävän höyhenpiteen pesun ja vedenpitävyydestin avulla, ja sopiva kuljetus järjestynyt. Kuljetus on tarkoitus toteuttaa hyödyntämällä vapaaehtoisten lintuharrastajien tarjoamaa kuljetusta, jolloin kuljettajalla on myös asiantuntemusta valita maastossa vapautuspaikka siten, että se on linnulle mahdollisimman turvallinen.

Asialle pyydetään kiireellistä käsittelyä ja välitöntä täytäntöönpanoa, jotta lunniyksilö voidaan mahdollisimman pian siirtää sen hyvinvoinnin kannalta parhaisiin mahdollisiin olosuhteisiin.

Määräykset, joita hakemus koskee

Lunni on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on BirdLife Internationalin mukaan arvioitu maailmanlaajuisesti uhanalaiseksi (The IUCN Red List of Threatened Species 2018).

Luonnonsuojelulain 88 §:n mukaan rauhoitettuihin lajeihin kuuluvan yksilön, sen osan tai johdannaisen maastavienti ilman ELY-keskuksen lupaa on kielletty.

Luonnonsuojelulain 89 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen kiellosta eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen. Lintudirektiivin mukaan poikkeukselle ei saa olla muuta tyydyttävää ratkaisua.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan lunnin maastavientiin alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 20.4.2025 asti. Lintu on vietävä maasta ilman aiheutonta viivytystä, kun linnun tila sen sallii.
- 2 Mikäli lunnia ei voida viedä maasta, tulee lintu vapauttaa luontoon Suomen jäättömälle merialueelle.
- 3 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 4 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana lunnia maasta vietäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 5 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 6 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Lapin ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 7 Luvan käytöstä tulee raportoida vuoden loppuun 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2283/2025 varustettuna. Raportista tulee selvittää maastaviennin ajankohta ja lopullinen sijainti, jossa luontoon vapauttaminen tapahtui. Lisäksi tulee arvioida, kuinka vapauttaminen onnistui.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 89 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää eliölajien suojelutarkoitukseen.

Lunniyksilö on harhautunut Suomeen Kemijärvelle huonokuntoisena. Jotta lunnin elinmahdollisuudet luonnossa olisivat mahdollisimman hyvät, tulee se vapauttaa hoidon jälkeen luontaiseen elinympäristöön Jäämeren rannalle. Koska Suomessa ei tällaista ympäristöä ole, ei asiaan ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin lunnin maastavienti Norjaan. Lunnin selviäminen jäättömällä merialueella Suomessa on sekin mahdollista, joten jos maastavienti ei jostain syystä onnistu, tulee lunni ehtojen mukaisesti vapauttaa Suomessa.

Lunnin maastavienti ja vapauttaminen sopivaan elinympäristöön tulee tapahtua mahdollisimman nopeasti. Lupa on kuitenkin myönnetty neljäksi viikoksi, jotta olisi joustoa sen varalta, että kuntoutuksessa kestäisikin vielä hetki tai kuljetusta ei saataisi heti järjestettyä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 88 §, 89 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Lunni on tällä hetkellä hakijan hallussa ja jotta luontoon palauttamisella on paras mahdollisuus onnistua, se pitää tehdä viivytyksettä, kun linnun tila sen sallii. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lapin ELY-keskus kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Lapin poliisilaitos kirjaamo.lappi@poliisi.fi

Ranua kirjaamo@ranua.fi

Lapin lintutieteellinen yhdistys ry. (LLY) info@lly.fi , puheenjohtaja@lly.fi

SLL Lapin luonnonsuojelupiiri ry. lappi@sl.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/2283/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2283/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 24.03.2025 12:06

Ratkaisija Aalto Tapio 24.03.2025 12:11

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähtetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.